

ЭДИЙН ЗАСАГ,
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

МАКРО ЭДИЙН ЗАСГИЙН ӨНӨӨГИЙН БАЙДАЛ, ЦААШИД ХЭРЭГЖҮҮЛЭХЭЭР ТӨЛӨВЛӨЖ БУЙ АРГА ХЭМЖЭЭНИЙ ТАЛААР

2023 он

АГУУЛГА

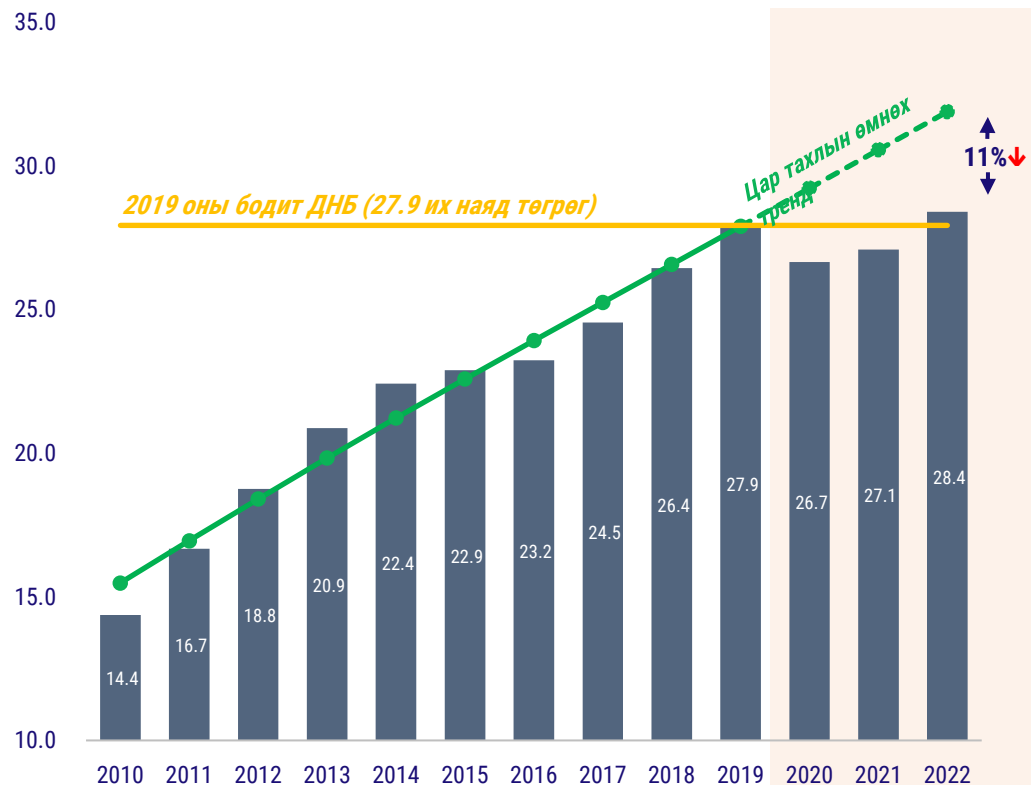
- I. Эдийн засгийн өнөөгийн нөхцөл байдал
 - Бодит сектор
 - Инфляц, мөнгөний сектор
 - Гадаад сектор
- II. 2023-2024 оны бодлогын чиглэл

Бодит сектор ➤ Үйлдвэрлэл ➤ 2022 онд нийт эдийн засаг цар тахлын өмнөх түвшинд хүрлээ.

Дотоодын эдийн засаг 2022 онд өмнөх оноос 4.8 хувиар өсөж, цар тахлын өмнөх түвшнээс **1.7 хувиар** давлаа.

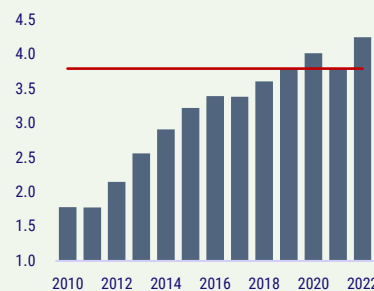
2022 оны бодит ДНБ нь цар тахлын өмнөх тренд (төсөөлөл)-ээс **11 хувиар бага** (уул уурхайн салбар 36 хувиар бага, уул уурхайн бус салбар 6 хувиар бага) байна.

Бодит дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
(их наяд төгрөг)

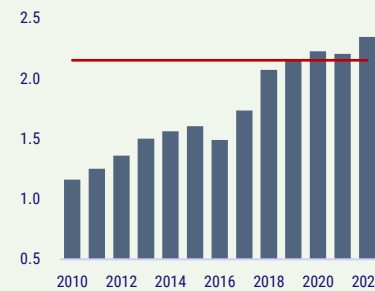

ЦАР ТАХЛЫН ӨМНӨХ ТҮВШИНД ХҮРСЭН САЛБАРУУД

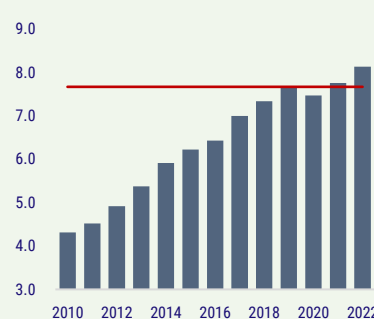
Хөдөө аж ахуй (ДНБ-ий 13* хувь)

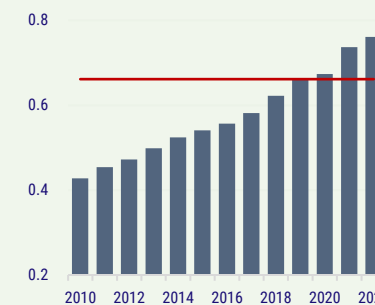
Боловсруулах (ДНБ-ий 9 хувь)

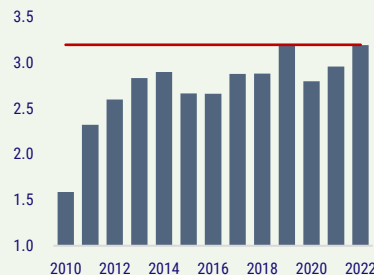
Үйлчилгээ (ДНБ-ий 27 хувь)

Цахилгаан (ДНБ-ий 2 хувь)

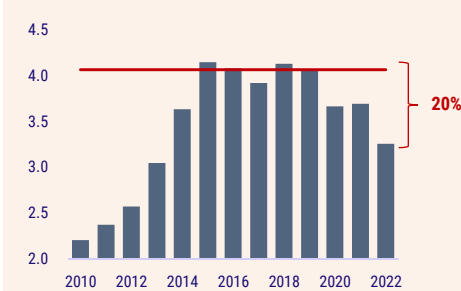
Худалдаа (ДНБ-ий 16 хувь)

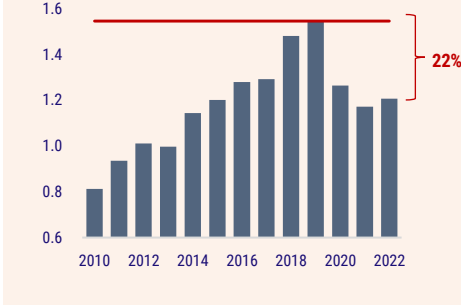
■ Дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
— 2019 оны түвшин

ЦАР ТАХЛЫН ӨМНӨХ ТҮВШИНД ХҮРЭЭГҮЙ САЛБАРУУД

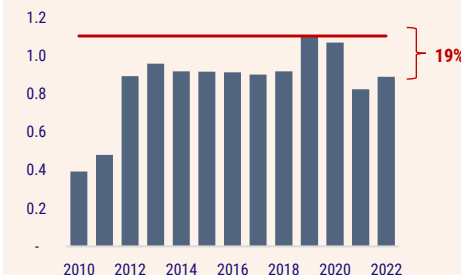
Уул уурхай (ДНБ-ий 25 хувь)

Тээвэр (ДНБ-ий 4 хувь)

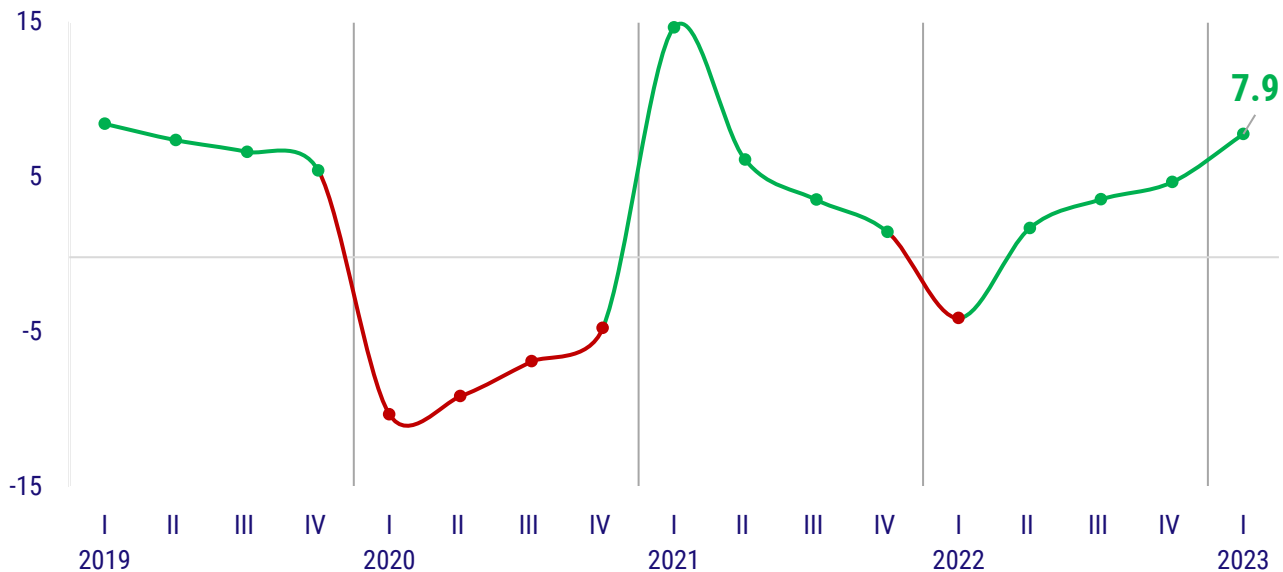
Барилга (ДНБ-ий 4 хувь)

* Тайлбар: Салбаруудын дотоодын нийт бүтээгдэхүүнд эзлэх жинг харуулав.
Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, Үндэсний статистикийн хороо

Бодит сектор ➤ Үйлдвэрлэл ➤ Уул уурхай, тээврийн салбар эдийн засгийн өсөлтийг дэмжлээ.

ДНБ-ий өсөлт
(хувь, улирлаар)

ЭЭРЭГ НӨЛӨӨ:

Уул уурхай: Нүүрс, газрын тос олборлолт нэмэгдэж, уул уурхайн салбар эрчимжсэн.

Тээвэр: Нүүрс тээврийн ачааны машины тоо нэмэгдэж, экспорт эрчимжсэнээр тээврийн салбар огцом өссөн.

Худалдаа, үйлчилгээ: Худалдааны салбарын өсөлт хадгалагдлаа.

Барилга: Орон сууцны болон орон сууцны барилгын ажил эерэг нөлөө үзүүлээ.

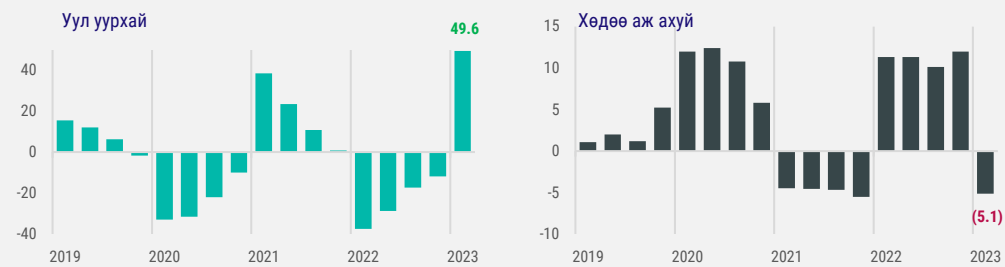
СӨРӨГ НӨЛӨӨ:

Хөдөө аж ахуй: Өвөлжилтийн нөхцөл байдал хүндэрч, малын зүй бус хорогдол нэмэгдэж, төл бойжилт буурсан.

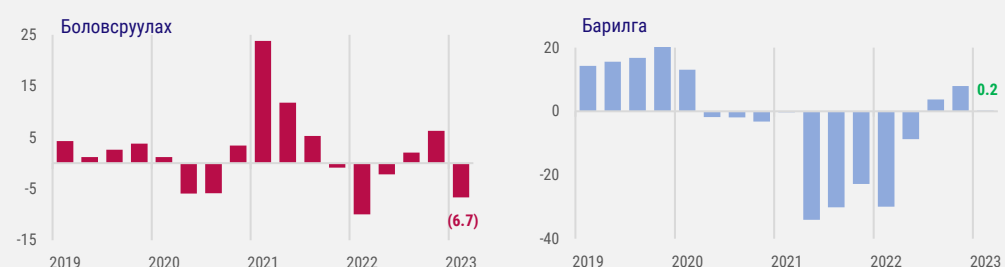
Цэвэр татвар: Онцгой албан татварын орлого буурснаар цэвэр татварт сөрөг нөлөө үзүүлэв.

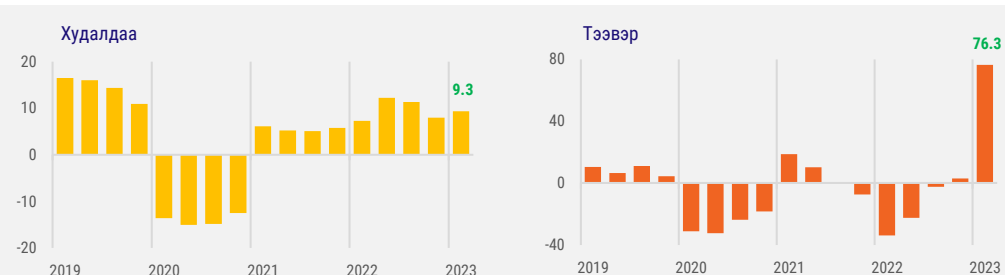
Анхдагч бүтээгдэхүүний салбар

Боловсруулалтын шатны салбар

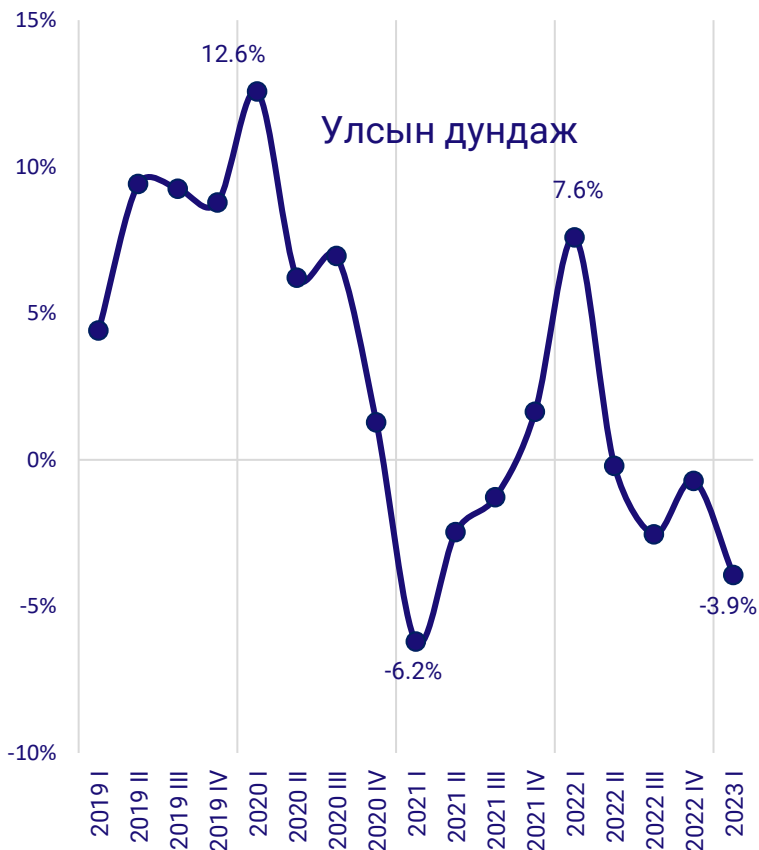
Бусад голлон нөлөөлсөн салбар

Бодит сектор > Эрэлт > Өрхийн бодит орлого буурснаар иргэд зээл авах, хадгаламжаа бууруулах замаар хэрэглээгээ санхүүжүүлсээр байна.

Өрхийн бодит орлого өмнөх оны мөн үеэс **3.9 хувиар** буурсан.

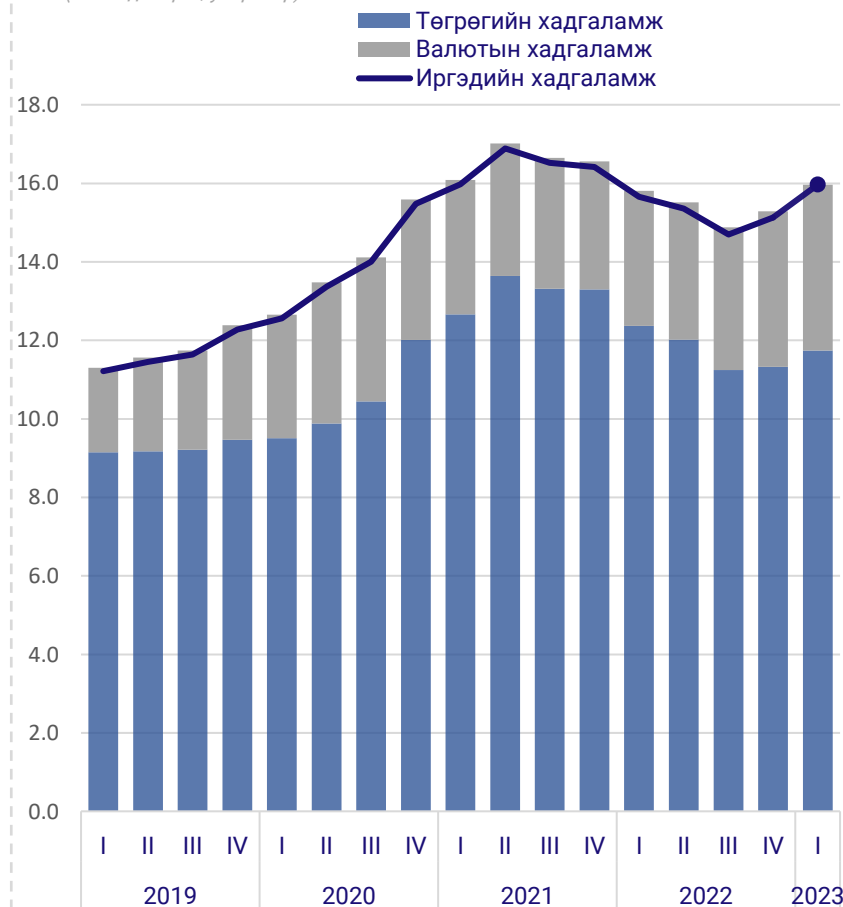
Өрхийн бодит орлогын жилийн өсөлт
(хувь, жилээр)

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, Үндэсний статистикийн хороо

Иргэдийн хадгаламж 2023 оны эхний улиралд 16 их наяд болж, өмнөх оны мөн үеэс **2 хувиар** сайжирсан байх юм? Зөв байгаа

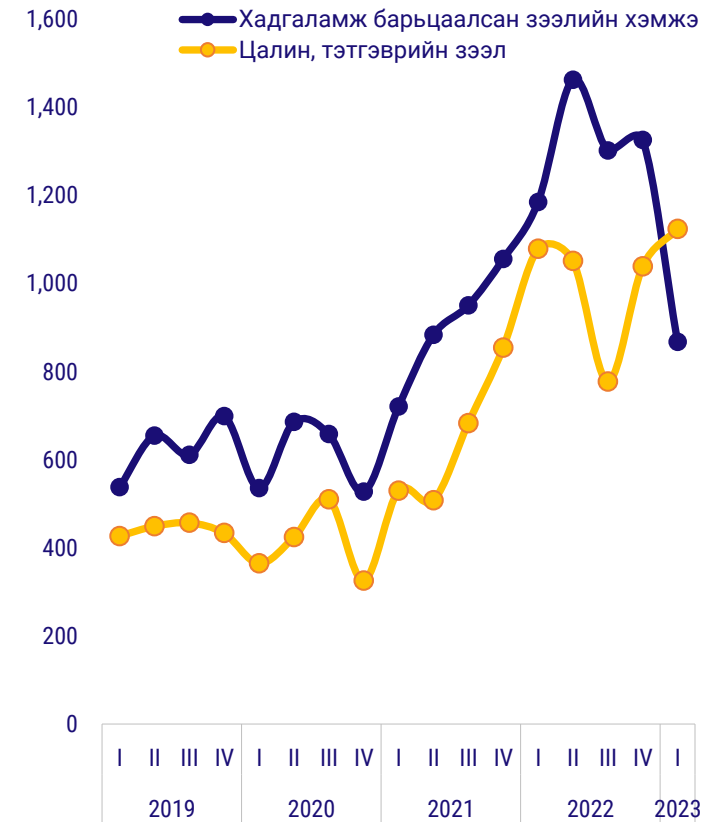
Иргэдийн төгрөгийн хадгаламж
(их наяд төгрөг, улирлаар)

Эх сурвалж: Монголбанк

Иргэдийн хадгаламж барьцаалсан зээл болон цалин, тэтгэврийн зээл олголт сүүлийн **2 жилд 2-3 дахин** нэмэгдсэн.

Шинээр олгосон цалин, тэтгэвэр болон хадгаламж барьцаалсан зээл
(тэрбум төгрөг, сараар)

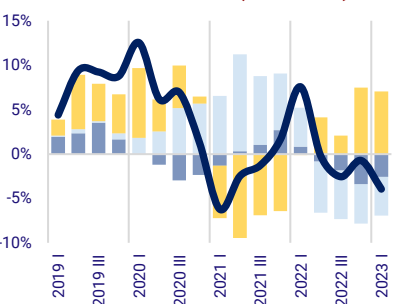
Эх сурвалж: Монголбанк

Бодит сектор > Эрэлт > Хөдөөгийн өрхийн бодит орлого, хэрэглээ буурч, амьжиргаа доройтож байна.

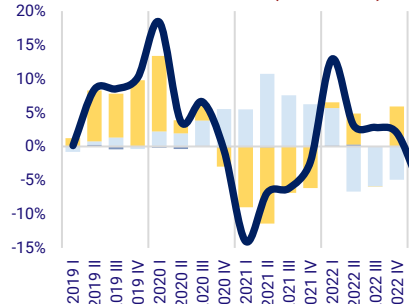
БОДИТ ОРЛОГО БҮХ БҮС НУТАГТ БУУРАЛТТАЙ БАЙНА.

Өрхийн бодит орлогын жилийн өсөлт
(хувь, улирлаар)

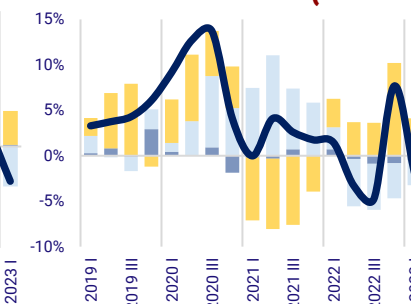
Улсын дундаж **(-3.9%)**

Улаанбаатар **(-5.1%)**

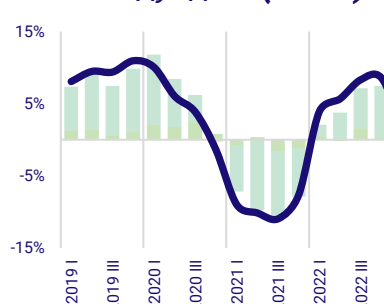
Аймгийн төв **(-1.9%)**

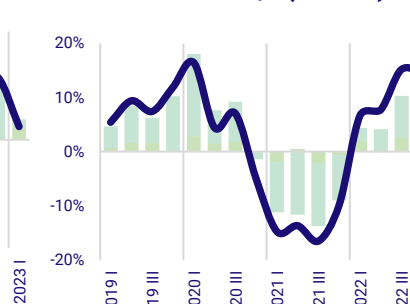
ХӨДӨӨГИЙН ӨРХҮҮД ХҮНСНИЙ БҮС БАРАА, ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДЛАА БУУРУУЛАХ ЗАМААР ХЭРЭГЛЭЭГЭЭ ТАНАЖ БАЙНА.

Өрхийн бодит зарлагын жилийн өсөлт
(хувь, улирлаар)

Улсын дундаж **(1.8%)**

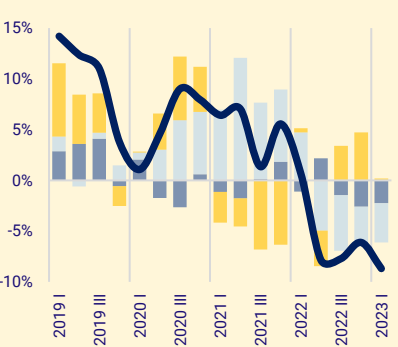
Улаанбаатар **(3.1%)**

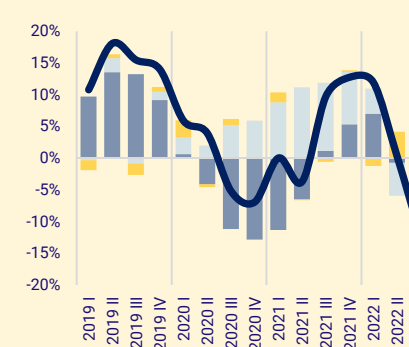
Аймгийн төв **(1.2%)**

Сумын төв **(-8.7%)**

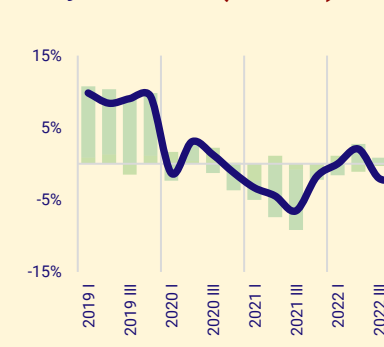

Хөдөө **(-7.6%)**

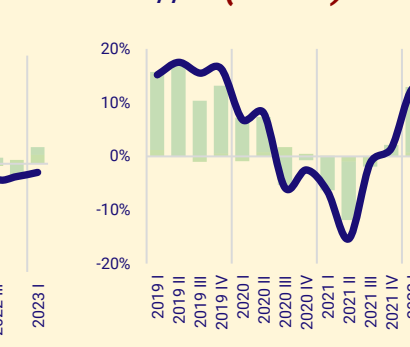

- Цалин хөлс
- Тэтгэвэр
- МАА-н орлого
- Дундаж орлого

Сумын төв **(-1.2%)**

Хөдөө **(-6.0%)**

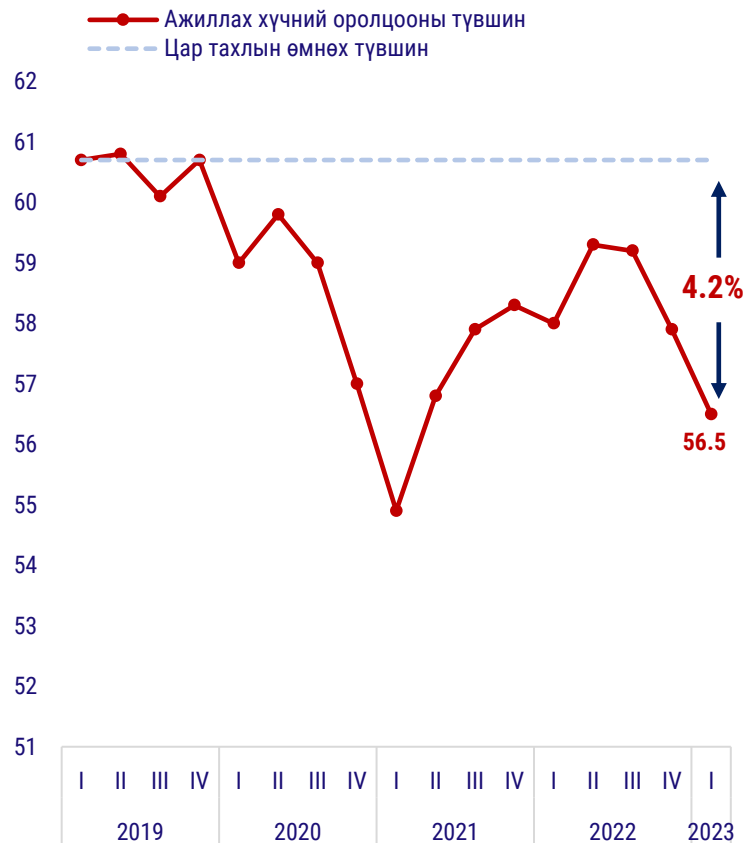

- Хүнсний бүс бараа&үйлчилгээ
- Хүнс
- Дундаж зарлага

Бодит сектор ➤ Хөдөлмөр ➤ Хөдөлмөрийн зах зээлийн идэвхи цар тахлын өмнөх түвшинд хүрээгүй хэвээр байна.

Ажиллах хүчний оролцооны түвшин цар **тахлын өмнөх түвшинд хүрээгүй** байна.

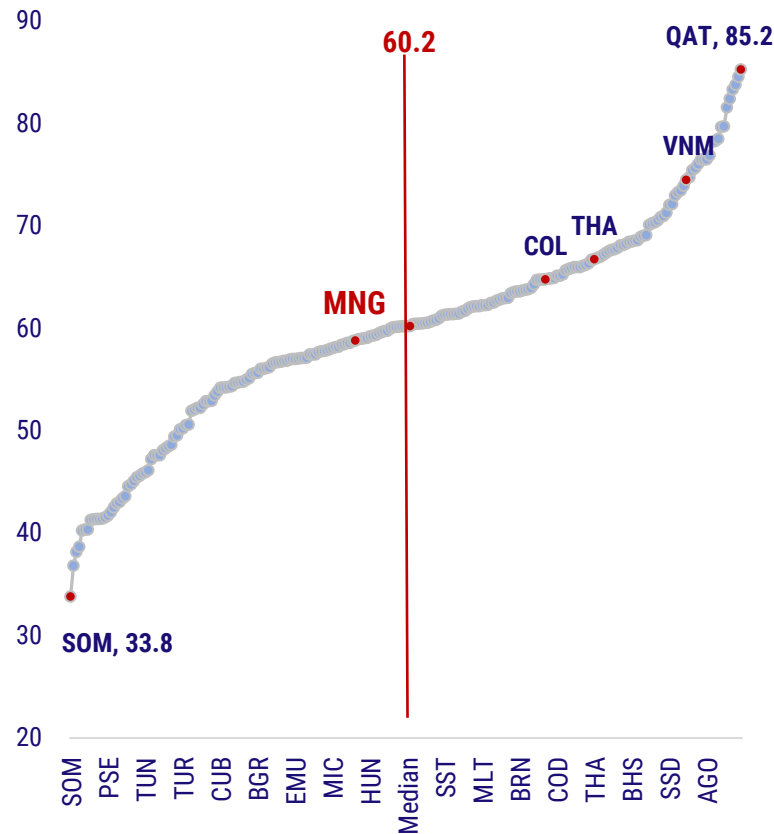
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин
(хувь, улирлаар)

Эх сурвалж: Үндэсний Статистикийн хороо

Ажиллах хүчний оролцооны түвшин **бусад улсуудтай харьцуулахад бага** байна.

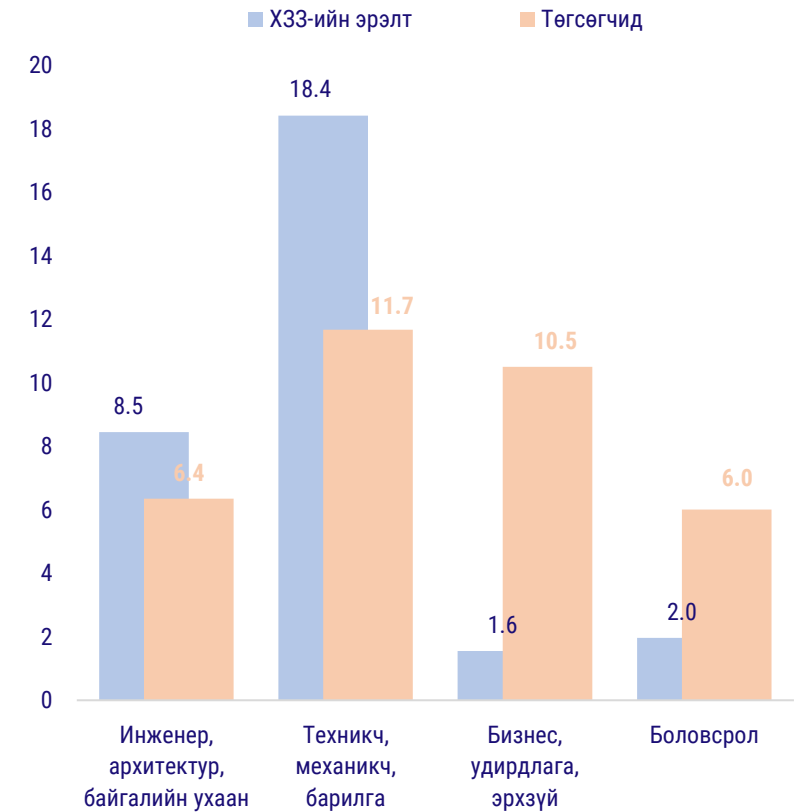
Ажиллах хүчний оролцооны түвшин
(хувь, 2021 он)

Эх сурвалж: Дэлхийн банк

Хөдөлмөрийн зах зээл дээр нийгмийн чиглэлийн мэргэжилтнүүд илүүдэлтэй, **инженер, технологийн чиглэлийн** мэргэжилтнүүд дутагдалтай байна.

Хөдөлмөрийн зах зээлийн эрэлт, нийлүүлэлт
(мянган хүн)

Эх сурвалж: ҮСХ, ХНХСИ-ын барометрийн судалгаа

АГУУЛГА

- I. Эдийн засгийн өнөөгийн нөхцөл байдал
 - Бодит сектор
 - Инфляц, мөнгөний сектор
 - Гадаад сектор
- II. 2023-2024 оны бодлогын чиглэл

Мөнгөний сектор > Инфляц > - Улс орнуудын инфляц сүүлийн саруудад буурч эхэлсэн.
- 3-р сарын статистикаар АНУ-ын хөдөлмөрийн зах зээлийн идэвхжил буурч, эрэлт саарч эхэлсэн.

ЕВРО БҮС
Жилийн инфляц **7.0**
⚠️ **Сүүлийн сар өссөн.**

ИХ БРИТАНИ
Бодлогын хүү $3.5\% \rightarrow 4.25\%$
Жилийн инфляц **10.1%**
✅ **Сүүлийн сар буурсан.**

ОРОС
Бодлогын хүү* $7.5 \rightarrow 7.5$
Жилийн инфляц **2.3%**
✅ **Сүүлийн 1 жил тасралтгүй буурсан.**

МОНГОЛ
Бодлогын хүү* $13.0 \rightarrow 13.0$
Жилийн инфляц **11.3%**
✅ **Сүүлийн сар буурсан.**

АНУ
Бодлогын хүү* $4.5 \rightarrow 5.25$
Жилийн инфляц **4.9**
✅ **Сүүлийн 10 сар буурсан.**

ГҮРЖ
Бодлогын хүү* $11.0 \rightarrow 11.0$
Жилийн инфляц **2.7**
✅ **Сүүлийн 7 сар буурсан.**

ТУРК
Бодлогын хүү* $9.0 \rightarrow 8.5$
Жилийн инфляц **43.7**
✅ **Сүүлийн 6 сар буурсан.**

ЯПОН
Бодлогын хүү* -0.1
Жилийн инфляц **3.2%**
✅ **Сүүлийн 2 сар буурсан.**

СОЛОНГОС
Бодлогын хүү* $3.25 \rightarrow 3.5$
Жилийн инфляц **3.7%**
✅ **Сүүлийн 3 сар буурсан.**

*Бодлогын хүү оны эхэнд /2023 он/

2023 ОНЫ 4 ДҮГЭЭР САРЫН
БАЙДЛААР

ИНФЛЯЦ ЗОРИЛТООСОО ДАВСАН
 ИНФЛЯЦ ЗОРИЛТОТ ТҮВШИНД

КАЗАКСТАН
Бодлогын хүү* $16.75 \rightarrow 16.75$
Жилийн инфляц **16.8**
✅ **Сүүлийн 2 сар буурсан.**

КИРГИЗСТАН
Бодлогын хүү* $13.0 \rightarrow 13.0$
Жилийн инфляц **10.7**
✅ **Сүүлийн 2 сар буурсан.**

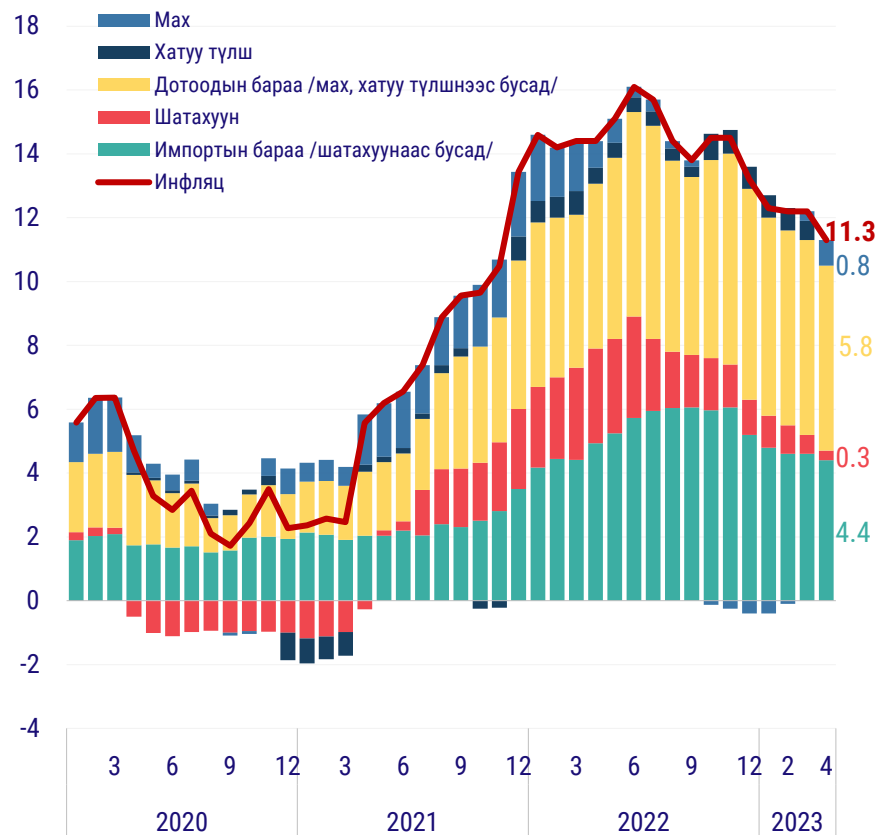
ШРИ-ЛАНК
Бодлогын хүү* $14.5 \rightarrow 14.5$
Жилийн инфляц **35.3**
✅ **Сүүлийн 7 сар буурсан.**

ХЯТАД
Бодлогын хүү* $2.75 \rightarrow 2.75$
Жилийн инфляц **0.1**
✅ **Сүүлийн 3 сар буурсан.**

Мөнгөний сектор > Инфляц > Импортын барааны үнийн өсөлт саарсан ч дотоодын барааны үнэ өндөр хэвээр байна.

Сүүлийн саруудад импортын барааны инфляц тогтвортой буурах хандлага ажиглагдаж эхэлсэн бол **дотоодын бараа бүтээгдэхүүний инфляц өндөр хэвээр байна.**

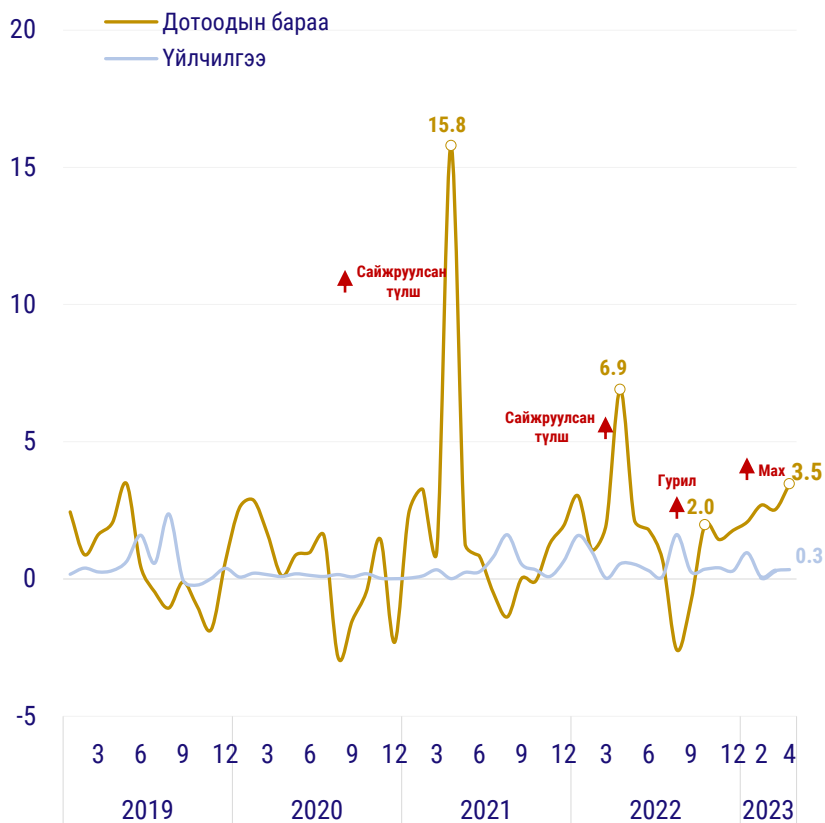
Инфляцын динамик, түүний задаргаа, гол нэр төрлийн бараа бүтээгдэхүүний ангиллаар, жилийн өөрчлөлт (хувь, сараар)

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, (УСХ-ны статистик)

Дотоодын барааны үнийн өсөлтөд **мах, махан бүтээгдэхүүн, гурил, гурилан бүтээгдэхүүн** голлон нөлөөлж байна.

Дотоодын бараа, үйлчилгээний үнийн сарын өөрчлөлт (хувь, сараар)

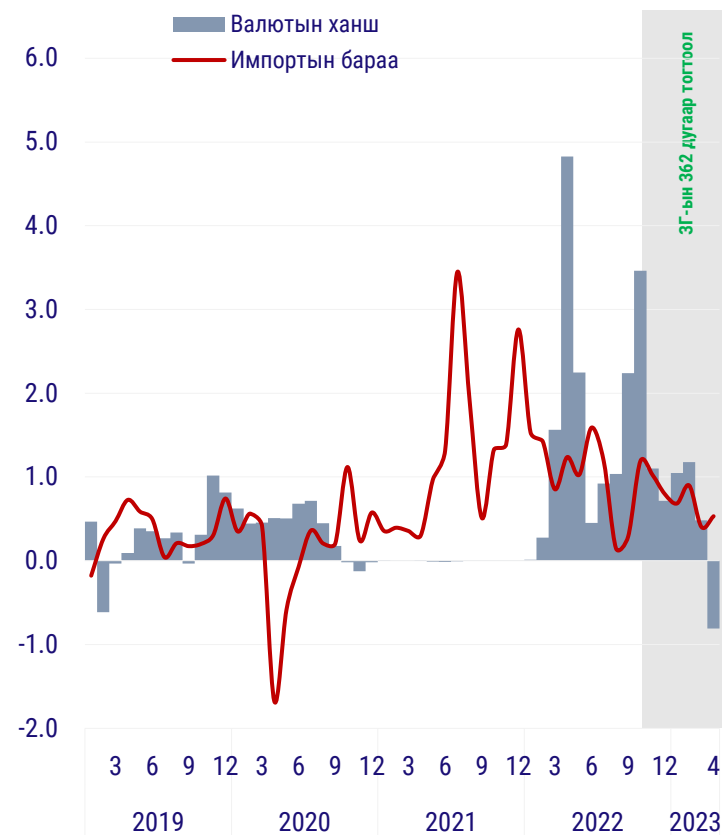

Тайлбар: Сайжруулсан шахмал түлшийг:

- ✓ 2020.12 - 2021.04 хүртэл 75% хувийн хөнгөлөлттэй үнээр;
- ✓ 2021.10 - 2022.04 хүртэл 50% хувийн хөнгөлөлттэй үнээр борлуулж байсан.

Сүүлийн саруудад төгрөгийн ханш тогтворжсоноор **импортын инфляцын өсөлт саарч** байна.

Импортын барааны инфляц болон валютын ханшийн сарын өөрчлөлт (хувь, сараар)

Тайлбар: "Гадаад валютын улсын нөөцийг нэмэгдүүлэх чиглэлээр авах зарим арга хэмжээний тухай" Засгийн газрын 362 тогтоол

Мөнгөний сектор > Инфляц > Бодлогын хүүгийн өсөлтийг даган хадгаламж, зээлийн хүү нэмэгдсэн нь инфляц буурахад чухал нөлөө үзүүлнэ.

Бодлогын хүүг 2022 онд 5 удаа нийт **7 нэгж хувиар** өсгөсөн. Ингэснээр сүүлийн 6-7 сард зээлийн хүү нийт **1.7 нэгж хувиар** нэмэгдэж **16.0 хувьд** хүрлээ.

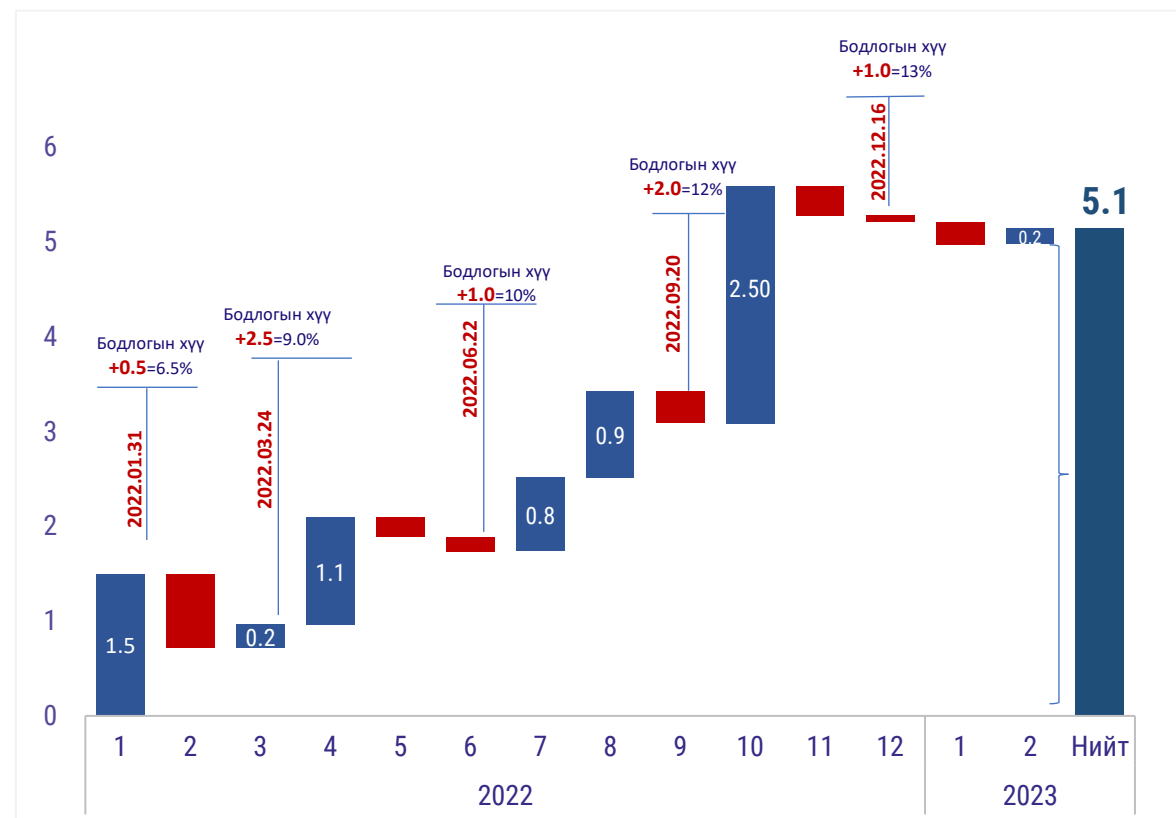
Шинээр олгосон зээлийн хүүгийн өөрчлөлт
(нэгж хувь, сараар)

Эх сурвалж: Монголбанк

Мөн шинээр татсан хадгаламжийн хүү нийт **5.1 нэгж хувиар** нэмэгдэж, жилийн **11.0 хувьд** хүрэв.

Шинээр татсан хадгаламжийн хүүгийн өөрчлөлт
(нэгж хувь, сараар)

Эх сурвалж: Монголбанк

Төсвийн сектор > Орлого > Төсвийн үндсэн тэнцэл эерэг байгаа нь инфляцыг хязгаарлах хүрээнд мөнгөний бодлоготой нийцтэй байна.

2022 оны I хагаст нийт орлого төлөвлөснөөс 72 тэрбум төгрөгөөр бага төвлөрсөн.

2022 оны II хагаст нийт орлого төлөвлөснөөс 1,959 тэрбум төгрөгөөр илүү төвлөрсөн.

2023 оны эхний улиралд нийт орлого төлөвлөснөөс 194 тэрбум төгрөгөөр илүү төвлөрсөн.

Төсвийн үзүүлэлтүүд
(тэрбум төгрөг)

Үзүүлэлт	2022						2023			
	I хагас жил			II хагас жил			Нийт	Эхний улирал		
	Бат	Гүйц	Зөрүү	Бат	Гүйц	Зөрүү	Бат	Бат	Гүйц	Зөрүү
Нийт орлого	8,073	8,002	(72)	8,633	10,592	1,959	19,796	4,879	5,073	194
Тэнцвэржүүлсэн орлого	7,719	7,348	(371)	8,235	9,851	1,615	19,123	4,856	4,795	-61
Нийт зарлага	9,976	8,192	(1,785)	8,857	9,986	1,129	20,549	5,319	4,138	-1,181
Нийт тэнцэл	(1,903)	(190)	1,713	(225)	606	830	-753	-440	935	1,375
Тэнцвэржүүлсэн тэнцэл	(2,257)	(844)	1,413	(622)	(135)	487	-1,426	-463	657	1,120
Хүүгийн төлбөр	522	416	(106)	370	401	31	1,258	429	333	-97
ҮНДСЭН ТЭНЦЭЛ	(1,381)	225	1,607	145	1,007	862	505	-10	1,267	1,277

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, Сангийн яамны статистик

ТӨСВИЙН ҮНДСЭН ТЭНЦЭЛ (PRIMARY BALANCE) АШИГТАЙ БАЙГАА НЬ ТӨСВИЙН БОДЛОГО ИНФЛЯЦЫГ ӨДӨӨХГҮЙ БАЙХ ЧИГЛЭЛД ТОХИРУУЛАГДСАН БАЙГААГ ХАРУУЛНА.

Төсвийн сектор > Орлого > Гэрээ бүртгэлтэй холбоотойгоор 45 сая тонн нүүрсний АМНАТ 900 орчим тэрбум төгрөгөөр нэмэгдэнэ.

ЗГ-ын 2022 оны 362 дугаар тогтоол: Ашигт малтмалыг борлуулах гэрээний бүртгэл сайжирч, АМНАТ-ийн тайлагнал бүрэн цахимжсанаар татварын ногдол нэмэгдсэн.

1 сая тн тутамд нэмэгдсэн ногдол

НҮҮРС

19.4

тэрбум.төг

ЖОНШ

58.0

тэрбум.төг

ТӨМӨР

4.5

тэрбум.төг

ШИНЭЭР НОГДОЛ ҮҮСГЭН ТАЙЛАГНАСАН ЭРДЭС БАЯЛГИЙН БҮТЭЭГДЭХҮҮН:

Кварц

Давс

Цагаан тугалга

Ширмэн гулдмай

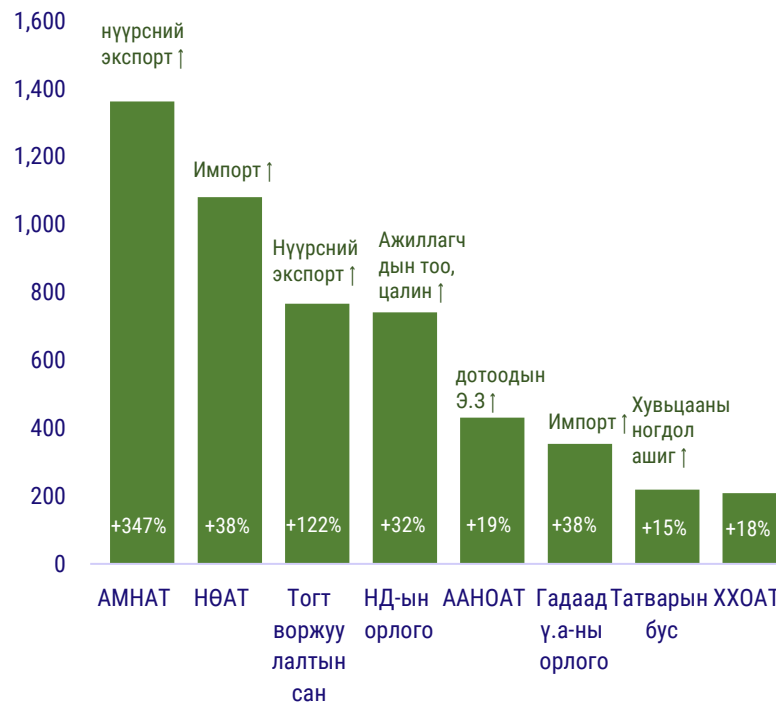
Манган

Эх сурвалж: Татварын ерөнхий газар

2022 онд

Нүүрсний экспорт сайжирсан, дотоодын эдийн засаг идэвхэжсэнээс төсвийн орлого 2022 онд **11.3 хувиар давж** төвлөрөв.

Нэгдсэн төсвийн орлогын голлох өөрчлөлтүүд, 2022 он (өссөн дүн, тэрбум төгрөг)

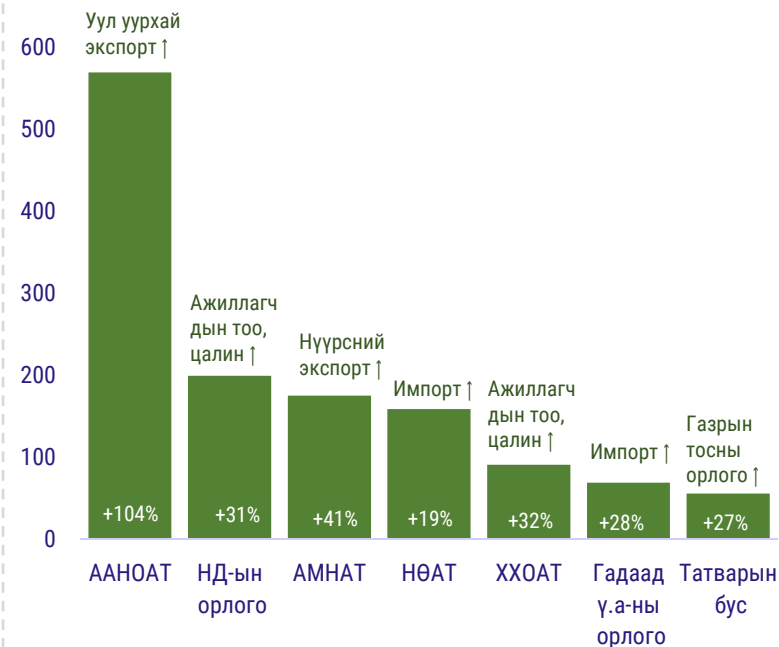

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, Сангийн яамны статистик

2023 оны I улирал

Төсвийн орлого 2023 оны 3 дугаар сарын байдлаар **4 хувиар давж** төвлөрөв.

Нэгдсэн төсвийн орлогын голлох өөрчлөлтүүд, 2023.03 сар (өссөн дүн, тэрбум төгрөг)

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, Сангийн яамны статистик

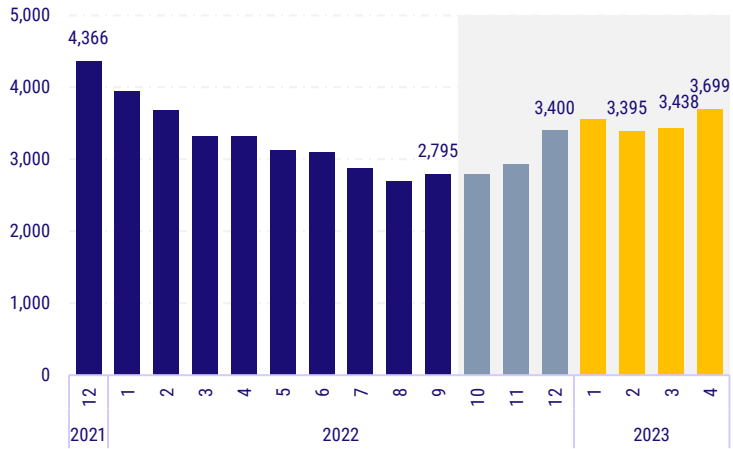
АГУУЛГА

- I. Эдийн засгийн өнөөгийн нөхцөл байдал
 - Бодит сектор
 - Инфляц, мөнгөний сектор
 - Гадаад сектор
- II. 2023-2024 оны бодлогын чиглэл

Гадаад сектор ➤ ГВАН ➤ Гадаад валютын зах зээл тогтворжиж байна.

Гадаад валютын албан нөөц нэмэгдлээ.

Гадаад валютын албан нөөц
(сая ам.доллар)

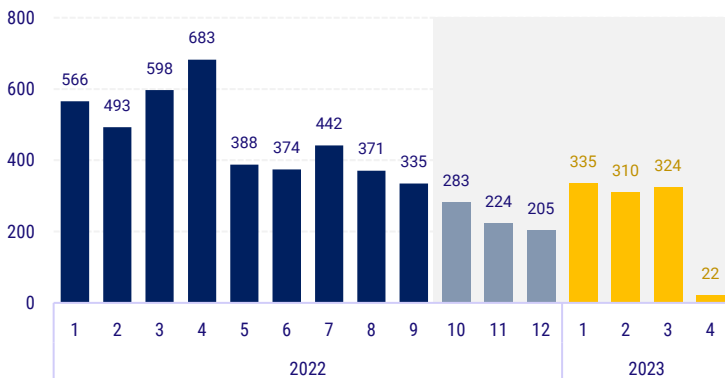
Эх сурвалж: Монголбанк

ГВАН
\$ 3,699 сая
4 дүгээр сарын эцэст

\$ +260 сая
3 дугаар сарын эцсээс

Гадаад валютын дуудлага худалдаа буурав.

Дуудлага худалдааны дүн
(сая ам.доллар)

Эх сурвалж: Монголбанк

1 удаагийн дуудлага худалдааны дундаж дүн

\$ 44 сая
2 дугаар сард

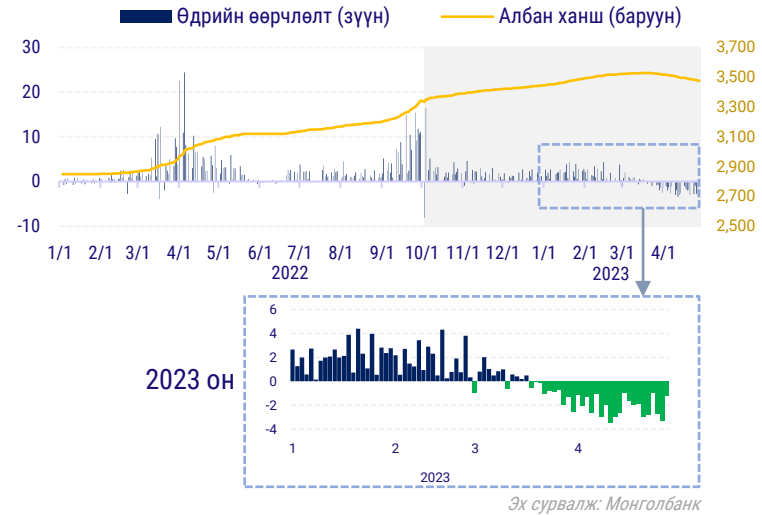
\$ 36 сая
3 дугаар сард

\$ 3 сая
4 дүгээр сард*

*Тус сард нийт 22 сая ам.долларыг 1 удаагийн дуудлага худалдаагаар нийлүүлсэн.

Төгрөгийн ам.доллартой харьцах ханш чангарлаа.

Албан ханш
(төгрөгийн ам.доллартой харьцах ханш)

Эх сурвалж: Монголбанк

Албан болон албан бус ханшийн зөрүү
(төгрөгийн ам.доллартой харьцах ханш)

Арилжааны банкны ханшийг Голомт, ХХБ, Хаан банкнуудын бэлэн зарах ханшийн дунджаар авав.

АЛБАН ХАНШ

₮ 3,476

4 дүгээр сарын эцэст

ӨДРИЙН ДУНДАЖ ӨӨРЧЛӨЛТ

₮ 1.8

2 дугаар сард

₮ -0.2

3 дугаар сард

₮ -2.1

4 дүгээр сард

**АЛБАН БУС ХАНШИЙН ЗӨРҮҮ
(Найман шарга)**

₮ 10.9

2 дугаар сард

₮ 5.6

3 дугаар сард

₮ 2.6

4 дүгээр сард

Гадаад сектор ➤ Экспорт ➤ Нүүрсний экспорт эхний 4 сард 2019 оны мөн үеэс 7.5 сая тонноор нэмэгдэв.

Хаагдаад байсан боомтууд нээгдэж, хилийн тэг зурваст чингэлэг солилцож, чиргүүлтэй болон AGV тээврийн хэрэгслээр нүүрс тээвэрлэж эхэлснээр 2022 оны сүүлийн хагасаас эхлэн нүүрсний экспорт сэргэв.

Экспортын голлох бүтээгдэхүүний биет хэмжээ

	2019	2020	2021	2022	2023*	2019.04	2022.04	2023.04
НҮҮРС <i>сая тонн</i>	36.3	28.6	15.7	31.7	45.0	11.5	3.8	19.0
Гашуунсухайт	20.2	14.7	6.9	18.1	24	5.5	2.1	10.4
Шивээхүрэн	13.7	10.8	4.0	5.4	13	4.2	-	4.8
Ханги	-	0.6	1.4	3.0	3	1.8	0.3	1.6
Булган	-	0.8	1.1	2.3	2	-	0.8	0.5
Замын-Үүд	2.4	1.7	2.3	2.9	3	-	0.7	1.1
ЗЭС <i>мян.тонн</i>	1 396	1 391	1 283	1 453	1 256	489	471	483
Гашуунсухайт (от)	760	750	707	765	666	279	254	267
Замын-Үүд (Эрдэнэт)	636	641	576	688	560	210	517	216
ТӨМРИЙН ХҮДЭР <i>сая тонн</i>	8.4	8.2	7.1	5.0	5.4	2.8	1.0	1.7
Замын-Үүд	8.1	7.9	6.9	3.9	5.3	2.8	1.0	1.6
Бусад	0.3	0.3	0.2	1.1	0.3	-	-	0.1
ГАЗРЫН ТОС <i>мян.бар.</i>	6.5	4.0	4.3	2.6	5.0	2.1	-	1.5
Замын-Үүд	6.5	4.0	3.0	2.5	5.0	2.1	-	1.4
АЛТ <i>тонн</i>	9.1	30.5	17.2	19.7	17.0	4.6	5.4	2.6*

Эх сурвалж : Гаалийн ерөнхий газар
* Алтны гүйцэтгэл 3 дугаар сараар

БООМТУУДЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА ТОГТВОРТОЙ ҮРГЭЛЖИЛЖ БАЙНА.

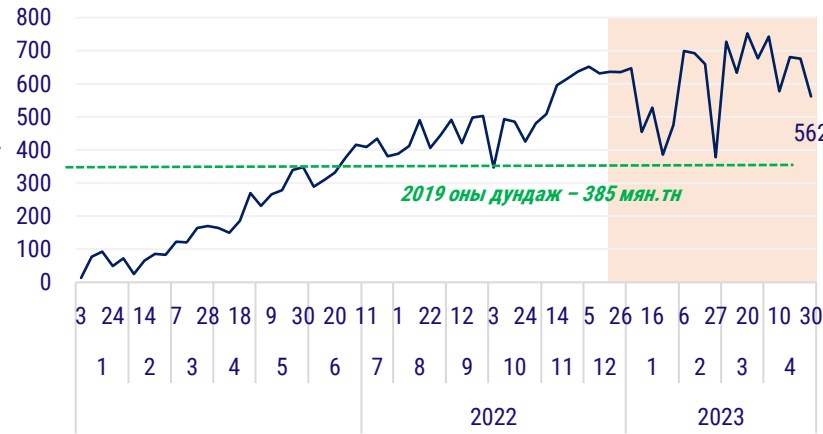
НҮҮРСНИЙ ЭКСПОРТ

(7 хоног тутам, мян. тн)

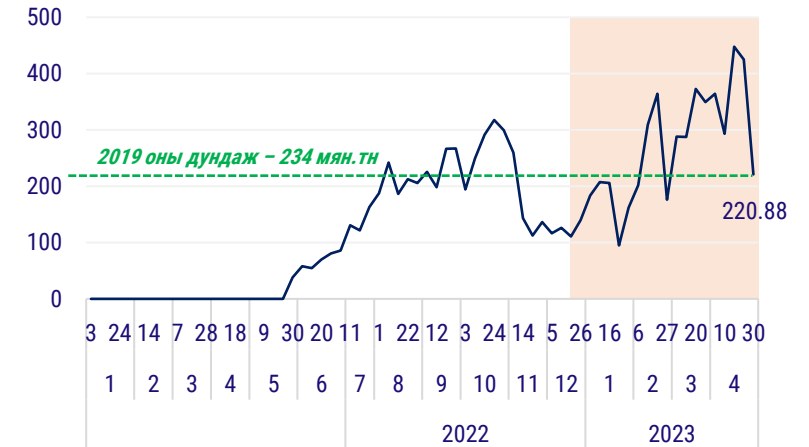
НҮҮРС ЭКСПОРТ

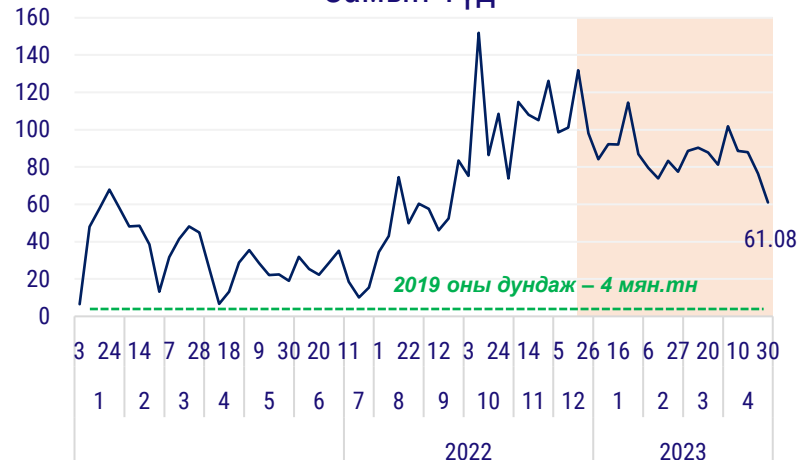
Гашуунсухайт

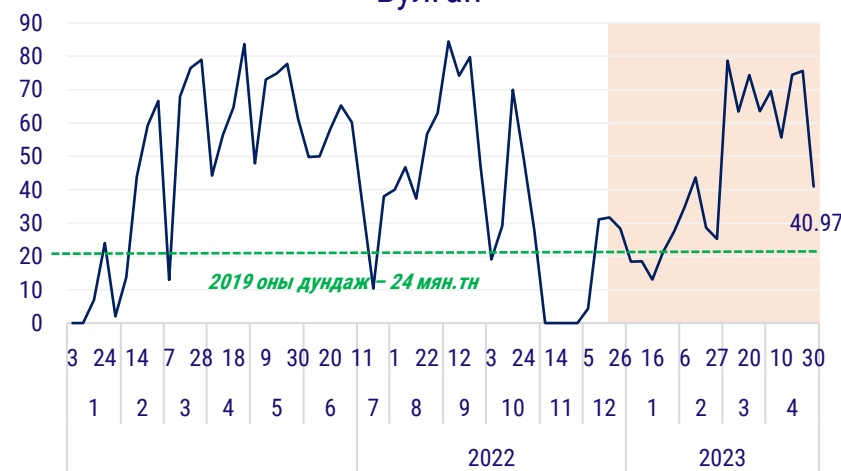
Шивээхүрэн

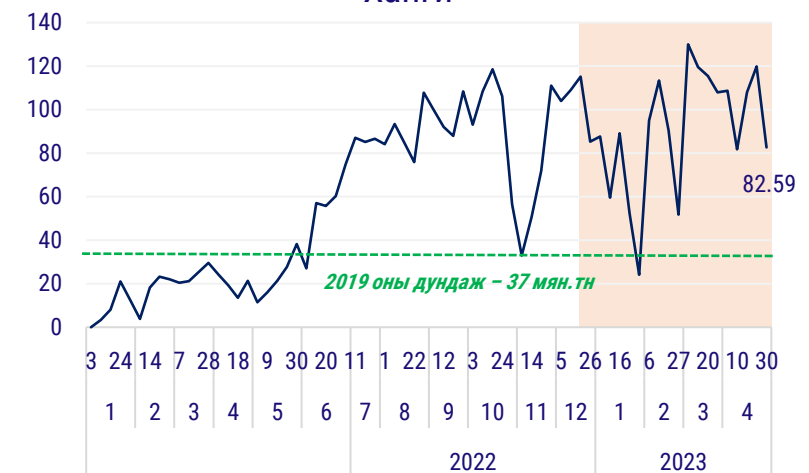
Замын-Үүд

Булган

Ханги

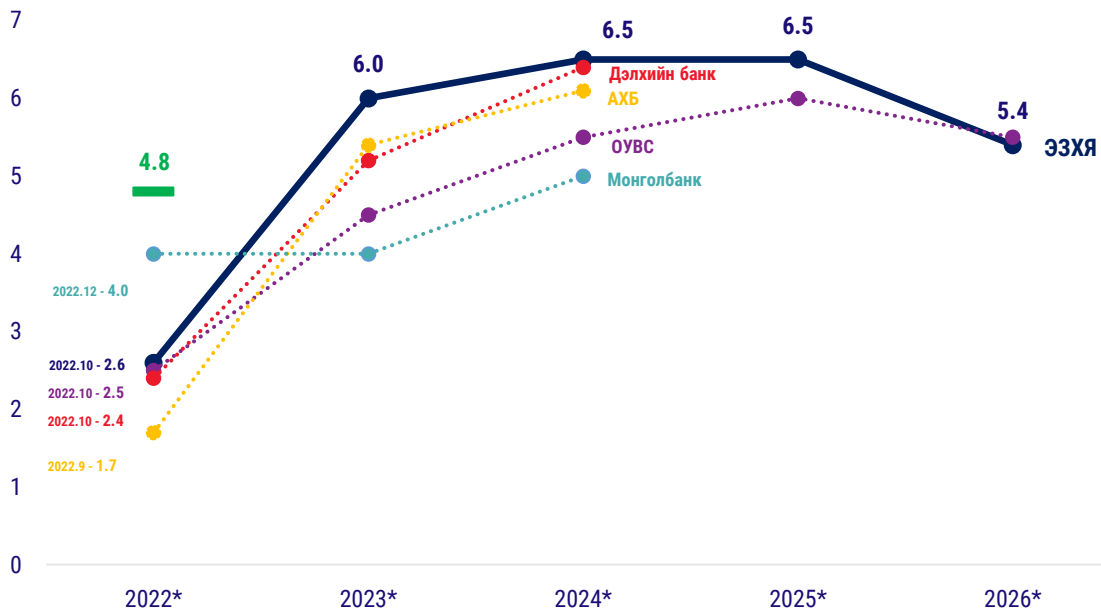
АГУУЛГА

- I. Эдийн засгийн өнөөгийн нөхцөл байдал
 - Бодит сектор
 - Инфляц, мөнгөний сектор
 - Гадаад сектор
- II. 2023-2024 оны бодлогын чиглэл

УУЛ УУРХАЙН САЛБАРЫН ӨСӨЛТ ЭДИЙН ЗАСГИЙГ ГОЛЛОН ДЭМЖИНЭ.

Дунд хугацаанд эдийн засаг 6.0 - 6.5 хувиар тогтвортой өснө.

Эдийн засгийн өсөлтийн төсөөлөл
(хувь, жилээр)

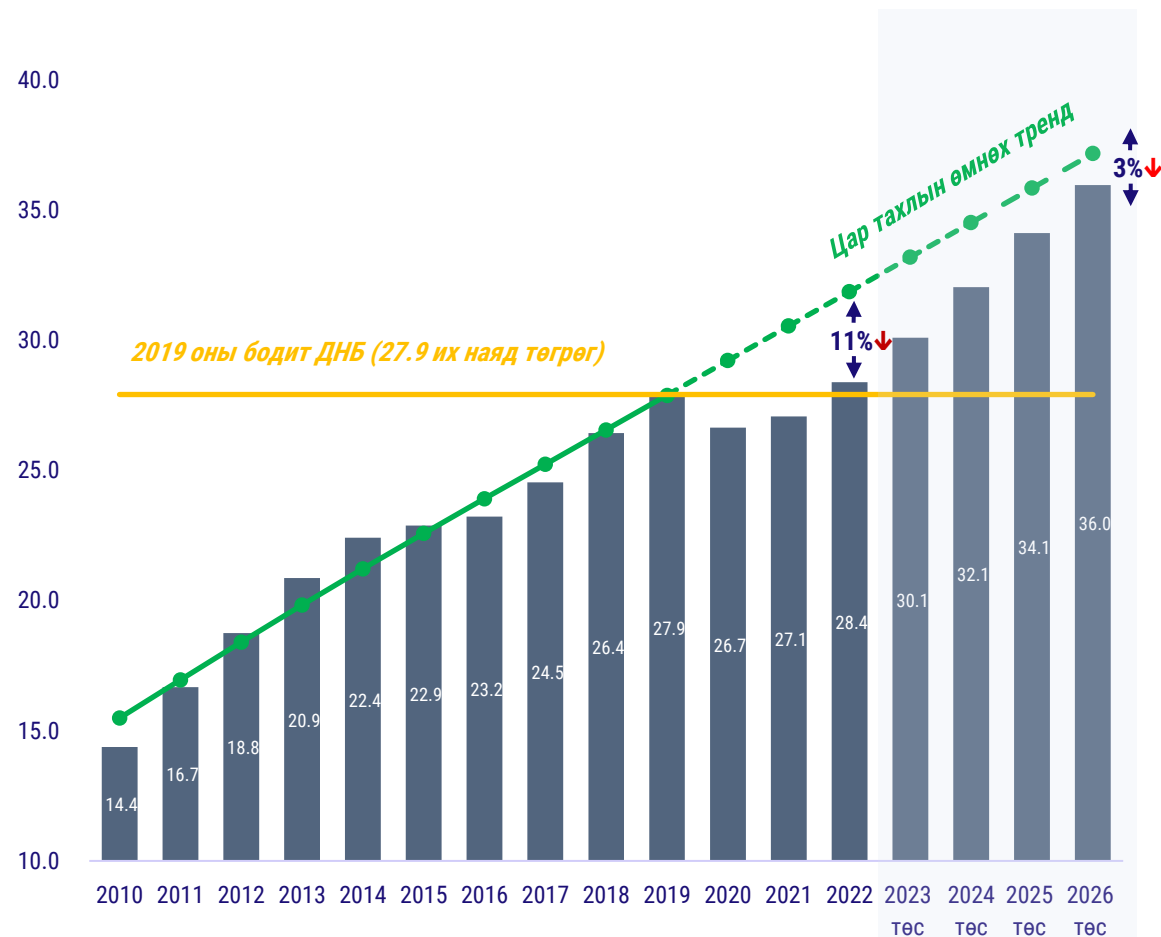
Тайлбар: 2022 оны эдийн засгийн өсөлтийн Монголбанкны 2022 оны 12 сард, ОУВС-ны болон Дэлхийн банкны 10 сард, АХБ-ны 9 сард шинэчилсэн төсөөллийг харуулав.

	2023*	2024*	2025*	2026*	Огноо
ЭЗХЯ	6.0	6.5	6.5	5.4	2023.04
ОУВС	4.5	5.5	6.0	5.5	2023.04
Дэлхийн банк	5.2	6.4	-	-	2023.04
АХБ	5.4	6.1	-	-	2023.04
Монголбанк	4.0	5.0	-	-	2023.04

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол

2022 оны байдлаар ДНБ цар тахлын өмнөх трендээс 11 хувиар бага байна. Энэ нь 2026 онд 3 хувь болж ойртоно.

Бодит дотоодын нийт бүтээгдэхүүн
(их наяд төгрөг)

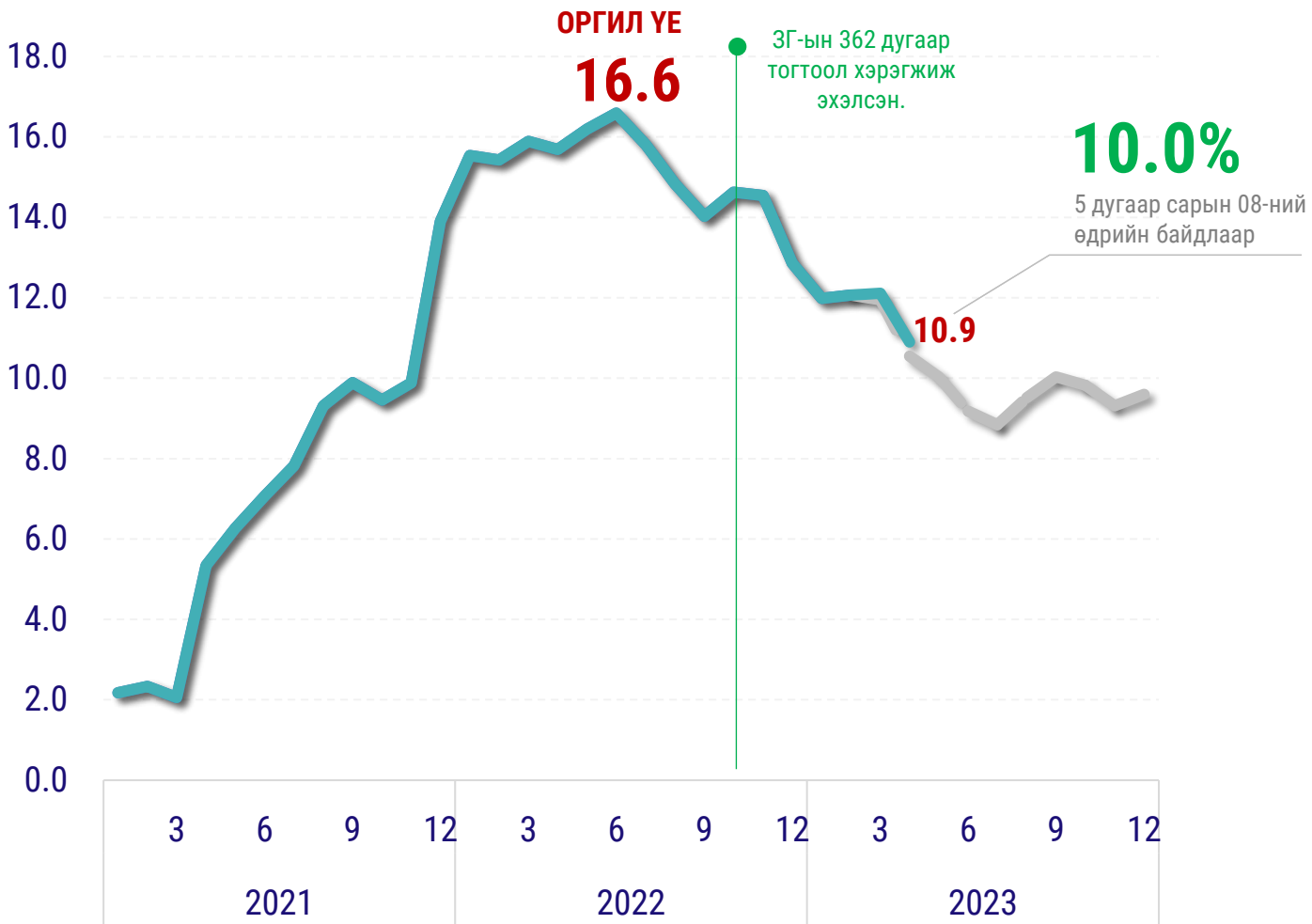

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол

ИНФЛЯЦ ЭХНИЙ ХАГАСТ НЭГ ОРОНТОЙ ТООНД ХҮРЭХЭЭР ТӨСӨӨЛЖ БАЙНА.

Инфляцын төсөөлөл, жилийн өөрчлөлт
(хувь, сараар)

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол

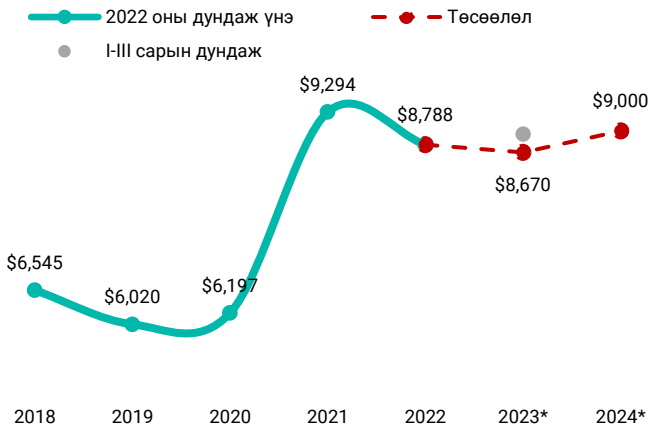
ГОЛЛОХ БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ТӨСӨӨЛӨЛ

- 1 Мах**
[жин 7.3]
 - ✓ Махны үнэ суурийн нөлөөгөөр буурахаар байгаа ч нөөцийн мах өмнөх жилүүдээс бага байгаа тул төсөөллийг нэмэгдүүлсэн.
- 2 Гурил**
[жин 1.5]
 - ✓ Түүхий эд өссөнтэй холбоотой гурил үйлдвэрлэх зардал **40 хувь нэмэгдсэн**;
 - ✓ Ажилчдын цалин **20 хувиар өссөн**, үйлдвэрлэлийн тоног төхөөрөмжийн сэлбэг хэрэгслийн үнэ өссөн;
 - ✓ Гурил, гурилан бүтээгдэхүүний үнийг өмнөх жилүүдийн хандлагаас нэмэгдүүлсэн.
- 3 Хүнсний ногоо**
[жин 2.2]
 - ✓ Хураасан ургац өнгөрсөн жилээс **20 хувиар өссөн**.
 - ✓ Өнгөрсөн жилүүдийн хандлагаар үнийг төсөөлсөн. **/байцаа, сонгинын төсөөллийг нэмэгдүүлсэн/.**
- 4 Шатахуун**
[жин 5.3]
 - ✓ ОХУ-ын Роснефть НХН-тэй хэлцэл хийн, АИ-92 автобензинийг хөнгөлөлттэй үнээр худалдан авсан.
 - ✓ Шатахууны үнийг **2023 онд* хэвээр байхаар төсөөлсөн**.
- 5 Хатуу түлш**
[жин 3.1]
 - ✓ Сайжруулсан түлшний суурь үеийн нөлөө 2023 оны 4 дүгээр сараас эхлэн арилж, инфляцыг **0.6 нэгж хувиар бууруулна**.

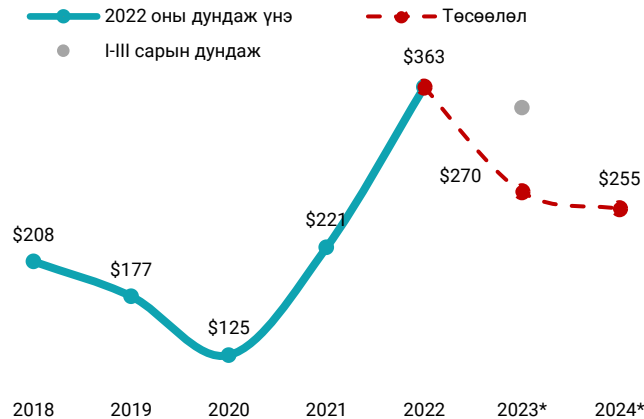
Тайлбар: * "Газрын тосны зарим бүтээгдэхүүний гаалийн албан татварын хувь, хэмжээг тогтоох тухай" Засгийн газрын 35 тогтоол (Импортоор оруулж байгаа 92 октантай автобензиний гаалийн албан татварын хувь, хэмжээг 2023 оны 01 дүгээр сарын 30-ны өдрөөс 2024 оны 01 дүгээр сарын 01-ний өдрийг хүртэл 0 хувиар тогтоосугай)

ДЭЛХИЙН ЗАХ ЗЭЭЛ ДЭЭРХ ЭРДЭС БҮТЭЭГДЭХҮҮНИЙ ҮНЭ БУУРАХ ТӨЛӨВТЭЙ БАЙНА.

Зэсийн үнэ (\$/тонн)

Коксжих нүүрсний үнэ (\$/тонн)

НИЙЛҮҮЛЭЛТ ТАЛААС

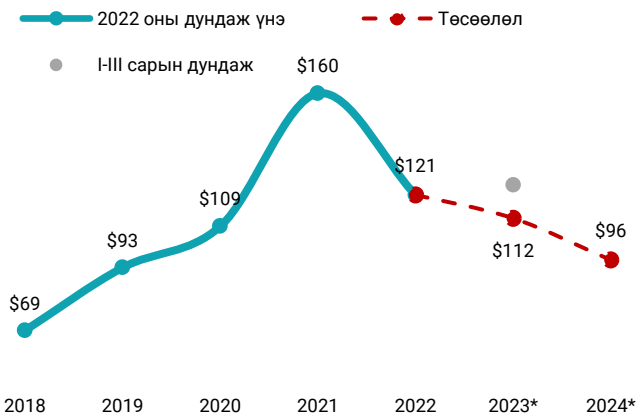
2021, 2022 онд ажиллах хүчний хомсдол, байгалийн гамшгаас үүдэж уурхайнууд хаагдаад байсан ч уг нийлүүлэлтийн тасалдал эргээд хэвийн байдалд орсон.

ЭРЭЛТ ТАЛААС

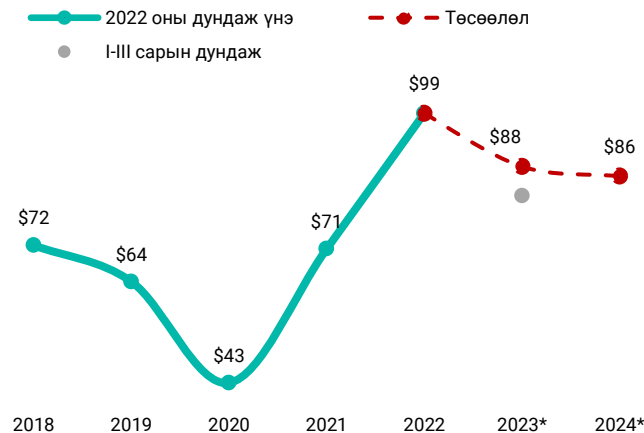
2023 оны БНХАУ-ын эдийн засгийн бодит өсөлт нь 4,7 хувь буюу 2020 оныг эс тооцвол 1990 (3.9) оноос хойших хамгийн бага өсөлттэй жил.

(ОУВС, Фитч төсөөлөл)

Төмрийн хүдрийн үнэ (62% агууламжтай, \$/тонн)

Брент газрын тосны үнэ (\$/баррель)

ДҮГНЭЛТ

Дэлхийн эдийн засгийн өсөлт удааширч байгаа тул ойрын хоёр жилд түүхий эдийн үнэ буурах төлөвтэй байгаа ч сүүлийн таван жилийн дунджаас дээгүүр хэвээр байх болно.

НҮҮРСНИЙ ЭКСПОРТЫН БИЕТ ХЭМЖЭЭ 2023 ОНЫ ТӨСВИЙН ТООЦООНД АШИГЛАСАН ДҮНГЭЭС НЭМЭГДЭХЭЭР БАЙНА.

Экспортын голлох бүтээгдэхүүний төсөөлөл

	2019	2020	2021	2022	2023		2024*	2025*	2026*
					Төсөвт тооцсон	ХБГ			
НҮҮРС (сая тонн)	36.3	28.2	15.8	31.7	36.5	45.0	50	55	60
ЗЭС (мян.тонн)	1,396	1,391	1,290	1,453	1,233	1,256	1,380	1,887	2,022
ТӨМРИЙН ХҮДЭР (сая тонн)	8.4	8.2	7.0	5.0	8.4	5.2	7.1	7.2	7.5
ГАЗРЫН ТОС (мян.бар)	6.5	4.0	4.3	2.6	6.5	5.0	6.1	6.1	6.2
АЛТ (тонн)	9.1	30.5	17.2	19.7	17.0	20.0	20.0	20.0	20.0

* Хүлээгдэж буй гүйцэтгэл

Эх сурвалж: ЭЗХЯ-ны тооцоолол, Үндэсний статистикийн хороо

МОНГОЛ УЛСЫН
ЗАСГИЙН ГАЗАР

ЭДИЙН ЗАСАГ,
ХӨГЖЛИЙН ЯАМ

АНХААРАЛ ХАНДУУЛСАНД БАЯРЛАЛАА

Холбоо барих

Утас: + 976-51-263333
Факс: + 976-51-263333

И-мэйл: info@med.gov.mn
Website: med.gov.mn
Facebook: [medgoMN](https://www.facebook.com/medgoMN)

Хаяг:

Эдийн засаг, хөгжлийн яам
Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг, Нэгдсэн Үндэстний Гудамж 5/1
Засгийн газрын II байр